

Marije Kiseljak (1883. – 1947.)

Godine 1910. na tadašnjoj Realnoj gimnaziji u Zagrebu vladalo je jednog dana veliko uzbuđenje jer je trebao doći novi profesor matematike. Bio je to Marije Kiseljak. Kasnije je predavao algebru i teoriju brojeva na Mudroslovnom fakultetu u Zagrebu od 1914., na Šumarskoj akademiji od 1916. i na Tehničkoj visokoj školi od 1919. do 1925., a potom je honorarno na Filozofskom fakultetu držao geometriju do 1940.

Rođen je 1883. u Rijeci. Otac liječnik i djed prirodoslovac već u najranijim danima potakli su u njemu veliku ljubav za prirodne znanosti i matematiku koja ga je pratila do posljednjih dana života. Počeo je studirati na Tehničkoj školi u Beču, da bi se ubrzo prebacio na Filozofski fakultet gdje su mu predavali Lindemann, Röntgen i Boltzmann.

Po završetku studija 1905. radio je kratko vrijeme u srednjoj školi u Sušaku. Godine 1910. postaje profesorom Prve realne gimnazije u Zagrebu. Nakon jednogodišnjeg boravka u Göttingenu prelazi na Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu gdje postaje sveučilišni učitelj za algebru i teoriju brojeva. Predavao je razne kolegije, između ostalih: Determinante, Verižne razlomke, Rješavanje numeričkih jednačbi, Transcendentne brojeve, Osnove aritmetike i Račun vjerojatnosti. Želio je postati profesor na tom fakultetu, ali se nije mogla otvoriti katedra za algebru i teoriju brojeva, te 1919. postaje profesorom na Šumarskoj akademiji iz matematike i deskriptivne geometrije. Ubrzo je imenovan redovnim profesorom na, tada osnovanoj, Tehničkoj visokoj školi. Školske godine 1920./1921. bio je rektor te škole. Na njegovu inicijativu osnovan je Zavod za primijenjenu matematiku s namjerom da se uspostavi toliko potrebna veza između tehnike i matematike.

Godine 1925. postaje profesorom geometrije na Filozofskom fakultetu, iako to nije bilo njegovo glavno područje. Iste godine je umirovljen, čime je onemogućen njegov daljnji znanstveni rad. Nakon odlaska sa Sveučilišta posvetio se geodeziji, posebno u primjeni trigonometrije, ali je prevodio jedan udžbenik iz više matematike iz teorije skupova. Napisao je Udžbenik više matematike I (1920.), ali zbog spleta okolnosti nije mogao u potpunosti dovršiti to djelo. Držao je honorarno neke kolegije i izgledalo je da će se vratiti Sveučilištu, ali nažalost bolest mu nije omogućila da ostvari svoj vječni san.

Marije Kiseljak je svoj poziv sveučilišnog nastavnika shvatio vrlo ozbiljno, što potvrđuju i njegovi znanstveni radovi. Bio je odličan matematičar, uvijek povezan sa stvarnošću, duboke kulture i zdravog humora.

Željko Hanjš